

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2019. gada 8. maijā *

Civildienests – Ierēdņi – Civildienesta noteikumu 42.c pants – Atvaļinājuma noteikšana dienesta interesēs – Automātiska pensionēšanās – Interese celt prasību – Pieņemamība – Likuma piemērošanas joma – Gramatiskā, kontekstuālā un teleoloģiskā interpretācija

Lietā T-170/17

RW, bijušais Eiropas Komisijas ierēdnis, kuru pārstāv *S. Orlandi* un *T. Martin*, advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Komisiju, kuru sākotnēji pārstāvēja *G. Berscheid* un *A.-C. Simon*, vēlāk – *G. Berscheid* un *B. Mongin*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 270. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Komisijas 2017. gada 2. marta Lēmumu noteikt prasītājam atvaļinājumu dienesta interesēs saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu 42.c pantu un vienlaicīgi noteikt automātisku pensionēšanos saskaņā ar šīs tiesību normas piekto daļu,

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *M. Preks* [*M. Prek*], tiesneši *E. Buttidžidžs* [*E. Buttigieg*] (referents) un *B. Berke* [*B. Berke*],

sekretārs: *L. Ramete* [*L. Ramette*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 11. decembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

- 1 Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi (turpmāk tekstā – “Civildienesta noteikumi”) tika pieņemti ar Padomes Regulu (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV 1968, L 56, 1. lpp.), kurā grozījumi tostarp izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 1023/2013 (2013. gada 22. oktobris) (OV 2013, L 287, 15. lpp.).
- 2 Civildienesta noteikumu 35. pantā, kas ietilpst Civildienesta noteikumu III sadaļas 2. nodaļā “Administratīvais statuss”, ir paredzēts, ka ierēdņiem piešķir vienu no šiem administratīvajiem statusiem: aktīva nodarbinātība, pārcelšana [norīkojums], atvaļinājums personisku iemeslu dēļ, rezerve, militārā dienesta atvaļinājums, bērna kopšanas atvaļinājums vai atvaļinājums ģimenes iemeslu dēļ, vai atvaļinājums dienesta interesēs.
- 3 Civildienesta noteikumu 42.c pantā, kas ietilpst šajā pašā nodaļā, ir paredzēts:

“Agrākais piecus gadus pirms ierēdņa pensionēšanās vecuma sasniegšanas, ierēdņim, kurš dienestā ir pavadījis vismaz desmit gadus, ar iecelēj institūcijas lēmumu var noteikt atvaļinājumu dienesta interesēs tādu organizatorisku apsvērumu dēļ, kas saistīti ar vajadzību iegūt jaunas kompetences iestādēs.

To ierēdņu kopskaits, kuri atrodas atvaļinājumā dienesta interesēs, katru gadu nedrīkst pārsniegt 5 % no visu iestāžu ierēdņiem, kuri pensionējās iepriekšējā gadā. Tādā veidā aprēķināto kopskaitu katrai iestādei nosaka atbilstoši ierēdņu skaitam, kāds attiecīgajā iestādē bija iepriekšējā gada 31. decembrī. Šo kopskaitu katrā iestādē noapaļo uz augšu līdz tuvākajam veselajam skaitlim.

Šāds atvaļinājums nav disciplinārsods.

Atvaļinājuma ilgums principā atbilst laikposmam, kas atlicis līdz ierēdņa pensionēšanās vecumam. Tomēr izņēmuma gadījumos iecelēj institūcija var nolemt pārtraukt šādu atvaļinājumu un atjaunot ierēdņi amatā.

Ja ierēdnis, kurš atrodas atvaļinājumā dienesta interešu dēļ, sasniedz pensionēšanās vecumu, viņš tiek automātiski pensionēts.

Atvaļinājumu dienesta interesēs reglamentē šādi noteikumi:

- a) ierēdņa vietā amatā var iecelt citu ierēdņi;
- b) ierēdņim, kurš ir atvaļinājumā dienesta interesēs, atvaļinājuma laikā nav tiesību uz izvirzīšanu augstākā līmenī vai paaugstinājumu pakāpē.

Ierēdnis, kuram noteikts šāds atvaļinājums, saņem pabalstu, ko aprēķina saskaņā ar IV pielikumu.

Pēc ierēdņa pieprasījuma no pabalsta veic iemaksas pensiju programmā, kuras aprēķina, pamatojoties uz šo pabalstu. Šādā gadījumā, aprēķinot dienesta gadus, kas dod tiesības uz pensiju, atbilstoši Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 2. pantam, ņem vērā dienesta laiku, kas pavadīts atvaļinājumā dienesta interesēs.

Pabalstam nepiemēro korekcijas koeficientu.”

- 4 Civildienesta noteikumu 47. pants ietilpst Civildienesta noteikumu III sadaļas 4. nodaļā “Dienesta attiecību izbeigšanās”. Šajā pantā ir paredzēts, ka dienesta attiecības izbeidzas, atbrīvojot no amata, atbrīvojot no amata piespiedu kārtā, atvaļinoties dienesta interesēs, atbrīvojot no amata sakarā ar nekompetenci, atstādinot no amata, pensionējoties vai nāves gadījumā.
- 5 Civildienesta noteikumu 52. panta, kas arī ietilpst 4. nodaļā, pirmās daļas a) un b) punktā tostarp ir paredzēts, ka, neskarot Civildienesta noteikumu 50. panta noteikumus (kas attiecas uz augstākā līmeņa vadības amatpersonu atvaļināšanu dienesta interesēs), ierēdnis dodas pensijā vai nu automātiski tā mēneša pēdējā dienā, kurā tiek sasniegts 66 gadu vecums, vai pēc paša lūguma tā mēneša pēdējā dienā, attiecībā uz kuru lūgums iesniegts, ja ierēdnis ir sasniedzis pensionēšanās vecumu.
- 6 Civildienesta noteikumu XIII pielikumā ir ietverti pārejas posma pasākumi, kas piemērojami ierēdņiem.
- 7 Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punktā ir noteikts:

“1. Ierēdņi, kuru dienesta gadu skaits 2004. gada 1. maijā ir 20 un vairāk, tiesības uz izdienas pensiju iegūst, sasniedzot 60 gadu vecumu.

Ierēdņi, kuru vecums 2014. gada 1. maijā ir 35 gadi un vairāk un kuri dienestu sākuši pirms 2014. gada 1. janvāra, tiesības uz izdienas pensiju iegūst turpmāk dotajā tabulā noteiktajā vecumā:

Vecums 2014. gada 1. maijā	Pensionēšanās vecums
60 un vairāk gadi	60 gadi
59 gadi	60 gadi un 2 mēneši
58 gadi	60 gadi un 4 mēneši
[..]	[..]
35 gadi	64 gadi un 8 mēneši

Ierēdņi, kuri 2014. gada 1. maijā ir jaunāki par 35 gadiem, tiesības uz izdienas pensiju iegūst 65 gadu vecumā.

Taču to ierēdņu, kuriem 2014. gada 1. maijā ir 45 gadi un vairāk un kuri dienestu sākuši laikposmā no 2004. gada 1. maija līdz 2013. gada 31. decembrim, pensionēšanās vecums paliek 63 gadi.

Ierēdņiem, kuri dienestu sākuši pirms 2014. gada 1. janvāra, pensionēšanās vecumu, ko ņem vērā saistībā ar visām atsaucēm uz pensionēšanās vecumu, kuras minētas šajos Civildienesta noteikumos, nosaka saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem, ja vien šajos Civildienesta noteikumos nav paredzēts citādi.”

- 8 Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 23. panta 1. punktā tostarp ir paredzēts, ka ierēdnis, kas ir bijis dienestā pirms 2014. gada 1. janvāra, pensionējas automātiski tā mēneša pēdējā dienā, kurā viņam aprit 65 gadi.

Tiesvedības priekšvēsture

- 9 Prasītājs RW ir bijušais Eiropas Komisijas ierēdnis. Viņš uzsāka dienestu šajā iestādē 1982. gada 1. oktobrī un kopš 1999. gada 12. decembra bija norīkots darbā Izglītības un kultūras ģenerāldirektorātā (ĢD). 2010. gada 1. janvārī viņš tika paaugstināts amatā AD 12 pakāpē.

- 10 Ar 2016. gada 1. decembra vēstuli Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorāts (ĢD) (turpmāk tekstā – “CD ĢD”) informēja prasītāju par iecelējinstītūcijas nodomu noteikt viņam atvaļinājumu dienesta interesēs, piemērojot Civildienesta noteikumu 42.c pantu no 2017. gada 1. aprīļa.
- 11 2016. gada 14. decembrī prasītājs iesniedza iebildumus pret 2016. gada 1. decembra vēstuli un lūdza to uzklaut.
- 12 2017. gada 13. janvārī notika pārrunas starp prasītāju un CD ĢD Karjeras un mobilitātes pārvaldības nodaļas vadītāju, klātesot personāla pārstāvim, iepriekš minētās nodaļas loceklim un Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta pārstāvim.
- 13 Šo pārrunu rezultātā CD ĢD Karjeras un mobilitātes pārvaldības nodaļa iecelējinstītūcijai sniedza labvēlīgu atzinumu par Civildienesta noteikumu 42.c panta piemērošanu prasītājam.
- 14 Ar 2017. gada 2. marta lēmumu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) iecelējinstītūcija nolēma, pirmkārt, noteikt prasītājam atvaļinājumu dienesta interesēs saskaņā ar Civildienesta noteikumu 42.c pantu no 2017. gada 1. jūnija, un, otrkārt, ņemot vērā, ka viņš jau bija sasniedzis pensionēšanās vecumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punktu, noteikt viņam automātisko pensionēšanos saskaņā ar Civildienesta noteikumu 42.c panta piekto daļu no tā paša datuma.
- 15 2017. gada 20. martā prasītājs iesniedza sūdzību par apstrīdēto lēmumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktu, kas tika noraidīta ar tiešu iecelējinstītūcijas 2017. gada 26. jūlija lēmumu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 16 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 20. martā, prasītājs cēla šo prasību. Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts šajā pašā dienā, prasītājs arī iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu, kas pamatots ar LESD 278. un 279. pantu, saistībā ar apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšanu. Piemērojot Civildienesta noteikumu 91. panta 4. punktu, tiesvedība pamatlietā tika apturēta.
- 17 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 20. martā, prasītājs lūdza tam noteikt anonimitāti, piemērojot Vispārējās tiesas Reglamenta 66. pantu. Ar 2017. gada 17. maija lēmumu Vispārējā tiesa šo lūgumu apmierināja.
- 18 Ar 2017. gada 18. maija rīkojumu RW/Komisija (T-170/17 R, nav publicēts, EU:T:2017:351), Vispārējās tiesas priekšsēdētājs noteica apturēt apstrīdētā lēmuma izpildi.
- 19 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 91. panta 4. punktu tiesvedība pamatlietā tika atsākta pēc tam, kad 2017. gada 26. jūlijā tika pieņemts tiešs lēmums par prasītāja sūdzības noraidīšanu.
- 20 Ar 2018. gada 10. janvāra rīkojumu Komisija/RW (C-442/17 P(R), nav publicēts, EU:C:2018:6), Tiesas priekšsēdētāja vietnieks noraidīja apelācijas sūdzību, ko Komisija bija cēlusi pret 2017. gada 18. maija rīkojumu RW/Komisija (T-170/17 R, nav publicēts, EU:T:2017:351).
- 21 Tiesvedības pamatlietā rakstveida daļa noslēdzās 2018. gada 9. janvārī ar atbildes raksta uz repliku iesniegšanu.
- 22 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 2. februārī, prasītājs iesniedza pamatotu pieteikumu saskaņā ar Reglamenta 106. pantu tikt uzklautam tiesvedības mutvārdu daļā.

- 23 Vispārējā tiesa 2018. gada 11. decembra tiesas sēdē uzklusēja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.
- 24 Tiesas sēdes beigās Vispārējā tiesa aicināja lietas dalībniekus panākt samierināšanos, lai, cik vien iespējams, panāktu izlīgumu, tostarp jautājumā par tiesāšanās izdevumiem. Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētājs noteica lietas dalībniekiem termiņu, kurš beidzas 2019. gada 31. janvārī, līdz kuram tiem jāinformē Vispārējā tiesa par šīs samierināšanās rezultātu, un nolēma neslēgt tiesvedības mutvārdu daļu.
- 25 Tiesvedības mutvārdu daļa tika slēgta ar Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2019. gada 4. februāra lēmumu pēc tam, kad lietas dalībnieki ar 2019. gada 29. janvāra vēstulēm nosūtīja Vispārējai tiesai informāciju, no kuras izriet, ka samierināšanos izlīguma nolūkā nav izdevies panākt.
- 26 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu, “ar kuru viņam tika noteikta automātiskā pensionēšanās no 2017. gada 1. jūnija”;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 27 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
 - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par prasības pieņemamību

- 28 Komisija norāda, ka prasība atcelt tiesību aktu, kas formulēta prasības pieteikumā par lietas ierosināšanu, neattiecas uz abiem apstrīdētā lēmuma priekšmetiem, proti, atvaļinājuma noteikšanu dienesta interesēs un prasītāja automātisko pensionēšanos, bet gan tikai uz otro priekšmetu. Tomēr šie abi priekšmeti neesot nodalāmi viens no otra, tādējādi apstrīdētā lēmuma daļēja atcelšana izraisītu grozījumus pēc būtības. Šādos apstākļos un ņemot vērā judikatūru, saskaņā ar kuru Savienības tiesību aktu ir iespējams daļēji atcelt tikai tad, ja elementi, kuru atcelšana tiek lūgta, ir nodalāmi no atlikušās tiesību akta daļas, Komisija lūdz prasību atcelt tiesību aktu, ko prasītājs ir cēlis šajā gadījumā, vai vismaz pirmos divus pamatus, kas izvirzīti tās pamatojumam, atzīt par nepieņemamu.
- 29 Prasītājs apstrīd Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību.
- 30 Iesākumam ir jāapstiprina Komisijas veiktā analīze, saskaņā ar kuru abi apstrīdētā lēmuma priekšmeti, proti, atvaļinājuma noteikšana prasītājam dienesta interesēs un vienlaicīgi viņa automātiskā pensionēšanās nav nodalāmi viens no otra. No Civildienesta noteikumu 42.c panta piektās daļas neapšaubāmi izriet, ka atvaļinājuma noteikšana dienesta interesēs attiecīgajiem ierēdņiem nevar pārsniegt “pensionēšanās vecumu” un šis vecums ierēdņiem, kuri ir sākuši dienestu pirms 2014. gada 1. janvāra, noteikts Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punktā, tādējādi, ja atvaļinājuma noteikšana dienesta interesēs attiecas uz ierēdņiem, kurš jau ir sasniedzis iepriekš minēto “pensionēšanās vecumu”, šim ierēdnim vienlaicīgi ir jānosaka automātiska pensionēšanās. Šī analīze ir piemērota apstrīdētajā lēmumā, kurā prasītājam tika noteikts atvaļinājums dienesta interesēs un vienlaicīgi – automātiska pensionēšanās (skat. šī sprieduma 14. punktu). Prasītājam brīdī, kad apstrīdētais lēmums stājās spēkā, bija 63 gadi, un tādējādi viņš bija pārsniedzis “pensionēšanās

vecumu”, kas viņa gadījumā saskaņā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punkta piekto daļu, lasot kopsakarā ar šīs tiesību normas pirmo daļu, bija noteikts 60 gadi. Tā kā dienā, kad viņam tika noteikts atvaļinājums dienesta interesēs, prasītājs bija pārsniedzis “pensionēšanās vecumu”, viņam vienlaicīgi tika noteikta automātiska pensionēšanās saskaņā ar Civildienesta noteikumu 42.c panta piekto daļu.

- 31 Tā kā ir tikusi apstiprināta Komisijas analīze saistībā ar apstrīdētā lēmuma abu priekšmetu nenodalāmību, jānorāda, ka tās izvirzītās iebildes par nepieņemamību pamatā ir premisa, saskaņā ar kuru prasības pieteikumā formulētā prasība atcelt tiesību aktu ir uzskatāma par prasību daļēji atcelt tiesību aktu, ciktāl tā attiecas tikai uz otro apstrīdētā lēmuma priekšmetu, proti, prasītāja automātisko pensionēšanos.
- 32 Tomēr šī Komisijas argumentācijas premisa ir kļūdaina.
- 33 Neapšaubāmi prasītāja prasījumos ir frāze “ar kuru prasītājam tika noteikta automātiska pensionēšanās no 2017. gada 1. jūnija”. Tomēr šī frāze nav jāsaprot tādējādi, ka ar to prasība atcelt tiesību aktu tiek ierobežota tikai ar prasītāja pensionēšanos.
- 34 No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasība atcelt tiesību aktu attiecas uz abiem apstrīdētā lēmuma priekšmetiem, jo prasītājs ir skaidri identificējis saikni, kas, ievērojot apstrīdētajā lēmumā veikto argumentāciju, pastāvēja starp viņa atvaļinājuma noteikšanu dienesta interesēs un viņa automātisko pensionēšanos. Šādā ziņā tostarp ir jāatsaucas uz prasības pieteikuma 34. punktu, kurā saskaņā ar tā pirmo atcelšanas pamatu ir noteikts: “Šajā gadījumā iecelēj institūcija ir pieņēmusi lēmumu par atvaļinājuma noteikšanu dienesta interesēs, kas ir pielīdzināms prasītāja automātiskai pensionēšanās procedūrai.”
- 35 Tāpat ir jānorāda uz otro atcelšanas pamatu saistībā ar likuma piemērošanas jomas pārkāpumu, kurā prasītājs būtībā norāda, ka Civildienesta noteikumu 42.c pants viņam nav piemērojams, ņemot vērā, ka viņš ir pārsniedzis “pensionēšanās vecumu” šīs tiesību normas pirmās daļas izpratnē. Faktiski ir skaidrs, ka, ja Vispārējā tiesa šo pamatu apmierinātu, tas nozīmētu apstrīdētā lēmuma atcelšanu kopumā, pamatojoties uz to, ka tam nebūtu juridiskā pamata, nevis daļēju atcelšanu vienīgi, ciktāl tajā prasītājam noteikta automātiska pensionēšanās.
- 36 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka neraugoties uz frāzi “ar kuru prasītājam tika noteikta automātiska pensionēšanās no 2017. gada 1. jūnija”, kas ietverta prasītāja prasījumos, prasības pieteikumā formulētā prasība atcelt tiesību aktu skaidri attiecas uz abiem apstrīdētā lēmuma priekšmetiem, kas nav nodalāmi viens no otra, saistībā ar prasītāja atvaļinājumu dienesta interesēs un vienlaicīgi viņa automātisko pensionēšanos. Tādējādi runa nebija par prasību daļēji atcelt tiesību aktu, kā to apgalvo Komisija. No tā izriet, ka Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

Par prasītāja intereses celt prasību saglabāšanos

- 37 Tiesas sēdes laikā Komisija norādīja, ka spriedumam, uz kuru Vispārējā tiesa atsaucas šajā gadījumā, neesot nekādas ietekmes uz prasītāja situāciju. Komisija izskaidroja, ka apstrīdētā lēmuma izpildes apturēšanas dēļ, ko piesprieda pagaidu noregulējuma tiesnesis, prasītājs iestādē tika saglabāts kā aktīvs nodarbinātībā iesaistīts ierēdnis “maksimālo Civildienesta noteikumos atļauto laiku”, proti, līdz 2018. gada 1. novembrim, dienai, kurā viņš sasniedza 65 gadu vecumu un kurā viņam tika noteikta automātiska pensionēšanās saskaņā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 23. panta 1. punktu. Minētās apturēšanas dēļ prasītājs esot varējis izvairīties no atvaļinājuma noteikšanas dienesta interesēs, pret kuru viņš iebilda, un turpināt saņemt parasto atalgojumu, un visbeidzot viņam varēja tikt noteikta automātiska pensionēšanās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā tie, kas tiktu piemēroti gadījumā, ja

- attiecībā uz viņu netiktu pieņemts neviens lēmums atbilstoši Civildienesta noteikumu 42.c pantam. Pamatojoties uz šādu argumentāciju, Komisija secināja, ka prasītājam vairs neesot intereses celt prasību.
- 38 Prasītājs apstrīdēja Komisijas prasījumu attiecībā uz to, ka tiesvedības laikā ir zudusi viņa interese celt prasību.
- 39 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai personas, kas ietilpst Civildienesta noteikumu piemērošanas jomā, prasība, kas celta saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantu, lai atceltu tai nelabvēlīgu aktu 90. panta 2. punkta izpratnē, būtu pieņemama, šai personai prasības celšanas brīdī ir jābūt pietiekami būtiskai interesei, kas ir radusies un aktuāla, lai šis akts tiktu atcelts, un šāda interese nozīmē, ka prasības rezultātā šī persona var gūt labumu. Kā pieņemamības nosacījums prasītāja interese celt prasību ir jāizvērtē prasības celšanas brīdī. Tomēr, lai persona, uz kuru attiecas Civildienesta noteikumi, varētu turpināt prasību par iecelējinstiucijas lēmuma atcelšanu, tai ir jāsauglabā personīga interese par šī lēmuma atcelšanu. Šajā ziņā, ja nav aktuālas intereses celt prasību, tiesvedība par prasību ir jāizbeidz (skat. spriedumu, 2018. gada 8. novembris, *Cocchi* un *Falcione*/Komisija, T-724/16 P, nav publicēts, EU:T:2018:759, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Šajā gadījumā šī sprieduma 37. punktā minētās Komisijas norādes, kuras prasītājs neapstrīd, protams, var likt šaubīties par to, vai prasītāja interese celt prasību nav zudusi procesa laikā.
- 41 Tomēr, kā Komisija pati atzina tiesas sēdē, ja apstrīdētais lēmums joprojām ir spēkā un Savienības tiesa to nav atcēlusi, tas, iespējams, varētu tikt izmantots par pamatu tam, lai Komisija pieprasītu no prasītāja starpību starp summām, kas izmaksātas kā alga laikposmā no 2017. gada 1. jūnija, dienas, kad stājās spēkā apstrīdētais lēmums, un 2018. gada 1. novembri, dienu, kad prasītājs automātiski pensionējās, un summām, kuras pēdējais minētais būtu varējis pieprasīt kā savu pensiju, ja apstrīdētais lēmums tiktu nekavējoties izpildīts un tam nebūtu piemērota izpildes apturēšana.
- 42 No tā izriet, ka prasītājam, kā viņš to tostarp norādīja tiesas sēdē, joprojām ir interese lūgt atcelt apstrīdēto lēmumu un panākt tā izzušanu no Savienības tiesību sistēmas, lai iegūtu pārliecību par to, ka Komisija nākotnē no viņa nepieprasīs starpību starp šī sprieduma 41. punktā aprakstītajām summām.
- 43 Šo secinājumu neapstrīd nedz Komisijas apgalvojums tiesas sēdē, saskaņā ar kuru iespēja atgūt starpību starp iepriekš minētajām summām esot sarežģīti īstenojama, ciktāl prasītājs esot turpinājis strādāt kā aktīvs nodarbinātībā iesaistīts ierēdnis līdz tā automātiskai pensionēšanās procedūrai 2018. gada 1. novembrī, nedz tās tiesas sēdē sniegtais apstiprinājums, ka katrā ziņā tā no prasītāja nepieprasīs starpību starp iepriekš minētajām summām. Faktiski runa ir par vienkāršiem Komisijas apgalvojumiem un apstiprinājumiem, kas turklāt neapstrīd faktu, ka apstrīdētā lēmuma saglabāšana Savienības tiesību sistēmā prasītājam rada tiesiskās nedrošības avotu, no kura izriet tā joprojām esošā interese panākt šī lēmuma atcelšanu.
- 44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jāsecina, ka prasītājam joprojām ir interese celt prasību.

Par lietas būtību

- 45 Savas prasības pamatojumam prasītājs izvirza trīs pamatus, no tiem pirmais attiecas uz Civildienesta noteikumu 47. un 52. panta pārkāpumu, otrais – uz likuma, šajā gadījumā Civildienesta noteikumu 42.c panta, piemērošanas jomas pārkāpumu un trešais – uz pienākuma norādīt pamatojumu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Replikas rakstā prasītājs norādīja, ka viņš atsakās no trešā pamata.
- 46 Tā kā otrajā pamatā Vispārējai tiesai ir jānosaka Civildienesta noteikumu 42.c panta piemērošanas joma, kas veido apstrīdētā lēmuma juridisko pamatu, vispirms ir jāizvērtē šis pamats.

Ievada apsvērumi

- 47 Prasītājs, tostarp veicot gramatisku un kontekstuālu Civildienesta noteikumu 42.c panta interpretāciju, uzskata, ka šī tiesību norma nav piemērojama ierēdņiem, kuri, tāpat kā viņš, ir sasnieguši “pensionēšanās vecumu” šīs tiesību normas izpratnē, to lasot kopā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punkta piekto daļu. Prasītājs tostarp norāda, ka atvaļinājumam dienesta interesēs – administratīvajam statusam, kurā atrodas attiecīgie ierēdņi saskaņā ar Civildienesta noteikumu 42.c pantu, ir jābūt noteiktam ilgumam. Tomēr, piemērojot šo tiesību normu ierēdņiem, kuri šīs piemērošanas dienā ir sasnieguši “pensionēšanās vecumu”, nozīmētu, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu 42.c panta piekto daļu minētajiem ierēdņiem tiktu noteikts atvaļinājums dienesta interesēs un vienlaicīgi automātiska pensionēšanās, tādējādi tiktu nepareizi izmantots šīs tiesību normas mērķis un tiktu apieti Civildienesta noteikumos paredzētie nosacījumi, kādos var notikt ierēdņa dienesta attiecību izbeigšana. Prasītājs secina, ka šajā gadījumā iecelējinstiūcija nav ievērojusi Civildienesta noteikumu 42.c panta piemērošanas jomu un ka ar šādu pamatu apstrīdētais lēmums esot jāatceļ.
- 48 Komisija, izvirzot argumentus saistībā ar tostarp Civildienesta noteikumu 42.c panta formulējumu un tā *ratio legis*, apstrīd prasītāja pieņēmumu un norāda, ka šo tiesību normu var piemērot ierēdņiem, kurš ir sasniedzis “pensionēšanās vecumu”, kā tas ir prasītāja gadījumā.
- 49 Iesākumam ir jāatzīmē, kā to pamatoti norāda prasītājs, ka, piemērojot Civildienesta noteikumu 42.c pantu ierēdņiem, kurš ir sasniedzis “pensionēšanās vecumu” šīs tiesību normas izpratnē, viņam tiktu noteikts atvaļinājums dienesta interesēs vienlaicīgi ar viņa automātisko pensionēšanos atbilstoši iepriekš minētās tiesību normas piektajai daļai. Šī analīze, kā tas jau tika konstatēts šī sprieduma 30. punktā, apstrīdētajā lēmumā tika piemērota attiecībā uz prasītāju.
- 50 No tā izriet, ka rodas jautājums, vai Civildienesta noteikumu 42.c pantu var piemērot ierēdņiem, kuri, tāpat kā prasītājs, ir sasnieguši “pensionēšanās vecumu” šīs tiesību normas izpratnē, ņemot vērā faktu, ka šāda piemērošana izraisa to, ka minētajiem ierēdņiem tiek noteikts atvaļinājums dienesta interesēs un vienlaicīgi – automātiska pensionēšanās. Šādā ziņā tādējādi ir jānosaka Civildienesta noteikumu 42.c panta piemērojamība personām un tam ir nepieciešama šī panta interpretācija.

Par gramatisko interpretāciju

- 51 Civildienesta noteikumu 42.c panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka attiecīgā ierēdņa atvaļinājuma noteikšana dienesta interesēs ir piemērojama “agrākais piecus gadus pirms ierēdņa pensionēšanās vecuma sasniegšanas”. Kā Komisija pamatoti norādīja tiesas sēdē, vārdu savienojums “ierēdņa pensionēšanās vecums”, kas sastopams Civildienesta noteikumu 42.c panta pirmajā daļā, atbilst vārdu savienojumam “pensionēšanās vecums”, kas sastopams šīs tiesību normas ceturtajā un piektajā daļā. Tādējādi, lai noteiktu “ierēdņa pensionēšanās vecumu”, ciktāl tas attiecas uz ierēdņiem, kuri ir sākuši dienestu pirms 2014. gada 1. janvāra, tāpat kā nosakot “pensionēšanās vecumu”, ir jāatsaucas uz Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punkta piekto daļu, kurā ir precizēts:
- “Ierēdņiem, kuri dienestu sākuši pirms 2014. gada 1. janvāra, pensionēšanās vecumu, ko ņem vērā saistībā ar visām atsaucēm uz pensionēšanās vecumu, kuras minētas šajos Civildienesta noteikumos, nosaka saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem, ja vien šajos Civildienesta noteikumos nav paredzēts citādi.”
- 52 Vārdi “iepriekš minētie noteikumi”, kas ietverti Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punkta piektajā daļā, norāda uz šīs tiesību normas pirmajām četrām daļām, kurās ir precizēts vecums, sākot no kura ierēdņi, kas dienestu sākuši pirms 2014. gada 1. janvāra, var lūgt došanos pensijā, saņemot vecuma pensiju.

- 53 Ciktāl tas attiecas uz ierēdņiem, kuri dienestu sākuši pēc 2014. gada 1. janvāra, Civildienesta noteikumu 42.c panta pirmajā daļā minētie vārdi “ierēdņa pensionēšanās vecums” norāda uz Civildienesta noteikumu 52. panta pirmās daļas a) punktā paredzēto vecumu, kad ierēdnis dodas pensijā, kas ir 66 gadi, kā lietas dalībnieki to apstiprināja tiesas sēdē.
- 54 Tādējādi no Civildienesta noteikumu 42.c panta pirmās daļas formulējuma izriet, ka šajā tiesību normā ir sniegta informācija par datumu, no kura sākot šo tiesību normu var piemērot ierēdnim, proti, “agrākais piecus gadus pirms ierēdņa pensionēšanās vecuma sasniegšanas”. Turklāt, kā Komisija to pamatoti norāda, ciktāl tas attiecas uz ierēdņiem, kuri dienestu sākuši pirms 2014. gada 1. janvāra, šīs tiesību normas formulējums neizslēdz to, ka to var piemērot ierēdnim, kurš ir sasniedzis un *a fortiori* pārsniedzis “ierēdņa pensionēšanās vecumu”.
- 55 To ņemot vērā, jāatgādina, ka Civildienesta noteikumu 42.c panta ceturtajā daļā ir paredzēts, ka atvaļinājuma dienesta interesēs ilgums “principā” atbilst laikposmam, kas atlicis līdz brīdim, kad attiecīgais ierēdnis sasniedz “pensionēšanās vecumu”, bet iecelēj institūcija “izņēmuma gadījumos” var nolemt pārtraukt šādu atvaļinājumu un atjaunot ierēdni amatā.
- 56 Vārdi “atvaļinājuma ilgums” un “laikposms, kas atlicis līdz ierēdņa pensionēšanās vecumam”, kas sastopami Civildienesta noteikumu 42.c panta ceturtais daļas pirmajā teikumā, apstiprina prasītāja pieņēmumu, saskaņā ar kuru atvaļinājumam dienesta interesēs ir jābūt noteiktam ilgumam. Pretēji Komisijas norādītajam, vārds “principā”, kas sastopams šajā teikumā, neapstrīd iepriekš minēto secinājumu. Proti, šis vārds ir jāsaprot Civildienesta noteikumu 42.c panta ceturtais daļas otrā teikuma gaismā, saskaņā ar kuru:
- “tomēr izņēmuma gadījumos iecelēj institūcija var nolemt pārtraukt šādu atvaļinājumu un atjaunot ierēdni amatā”.
- 57 No tā izriet, ka vārds “principā” nepierāda iespējamās atkāpes esamību no principa, saskaņā ar kuru atvaļinājumam dienesta interesēs ir jābūt noteiktam ilgumam, bet pierāda iespēju atkāpties no principa, saskaņā ar kuru atvaļinājums dienesta interesēs beidzas dienā, kad attiecīgais ierēdnis sasniedz “pensionēšanās vecumu”, jo šī iespējamā atkāpe ir saistīta ar apstākli, ka iecelēj institūcija var “izņēmuma gadījumos” nolemt atjaunot minēto ierēdni amatā, tādējādi izbeidzot atvaļinājumu dienesta interesēs.
- 58 Prasītāja pieņēmumu, saskaņā ar kuru atvaļinājumam dienesta interesēs ir jābūt noteiktam ilgumam, apstiprina Civildienesta noteikumu 42.c panta piektās daļas formulējums, kurā ir paredzēts, ka, “ja ierēdnis, kurš atrodas atvaļinājumā dienesta interešu dēļ, sasniedz pensionēšanās vecumu, viņš tiek automātiski pensionēts”. No šī formulējuma, konkrētāk, no darbības vārda “sasniegt” izmantošanas, izriet, ka automātiskas pensionēšanās priekšnoteikums ir tas, ka attiecīgais ierēdnis dienā, kurā viņš sasniedz “pensionēšanās vecumu”, atrodas atvaļinājuma dienesta interesēs administratīvajā statusā un ka šim atvaļinājumam ir noteikts ilgums.
- 59 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, jākonstatē, ka Civildienesta noteikumu 42.c panta formulējums apstiprina prasītāja pieņēmumu, saskaņā ar kuru atvaļinājumam dienesta interesēs ir jābūt noteiktam ilgumam, kas izslēdz to, ka šāda atvaļinājuma noteikšana var sakrist ar automātisku pensionēšanos. Iespējas, ka atvaļinājuma noteikšana dienesta interesēs var sakrist ar attiecīgā ierēdņa automātisko pensionēšanos, izslēgšana, ņemot vērā šī sprieduma 30. un 50. punktā ietvertos apsvērumus, nozīmē, ka iepriekš minēto tiesību normu nevar piemērot ierēdņiem, kuri, tāpat kā prasītājs, ir sasnieguši “pensionēšanās vecumu”.
- 60 Jāpārbauda, vai šādu secinājumu neatceļ Civildienesta noteikumu 42.c panta kontekstuālā un teleoloģiskā interpretācija.

Par kontekstuālo interpretāciju

- 61 Jāatgādina, ka Civildienesta noteikumu 42.c pants ietilpst Civildienesta noteikumu III sadaļas 2. nodaļā “Administratīvais statuss”. Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 35. pantu, kas ietilpst šajā pašā nodaļā, ierēdnim var piešķirt vienu no šiem administratīvajiem statusiem: aktīva nodarbinātība, pārcelšana [norikojums], atvaļinājums personisku iemeslu dēļ, rezerve, militārā dienesta atvaļinājums, bērna kopšanas atvaļinājums vai atvaļinājums ģimenes iemeslu dēļ, vai atvaļinājums dienesta interesēs.
- 62 Turpreti “dienesta attiecību izbeigšanās” ir reglamentēta Civildienesta noteikumu III sadaļas 4. nodaļā. Civildienesta noteikumu 47. pantā, kas ietilpst šajā nodaļā, dienesta attiecību izbeigšanās gadījumi ir definēti kā atbrīvošana no amata, atbrīvošana no amata piespiedu kārtā, atvaļināšanās dienesta interesēs, atbrīvošana no amata sakarā ar nekompetenci, atstādināšana no amata, pensionēšanās un nāve.
- 63 No tā tādējādi izriet, ka, tā kā atvaļinājumu dienesta interesēs Savienības likumdevējs ir radījis kā “administratīvo statusu”, kuru ierēdnim var piešķirt tā karjeras laikā Savienības iestādēs, Komisijas pieņēmums saistībā ar iespēju piemērot Civildienesta noteikumu 42.c pantu ierēdnim, kurš ir sasniedzis “pensionēšanās vecumu”, un attiecīgi iespēja viņam noteikt atvaļinājumu dienesta interesēs vienlaicīgi ar automātisko pensionēšanos nozīmētu, ka attiecīgais pasākums tiktu pārveidots no administratīva “statusa” uz “dienesta attiecību izbeigšanās” gadījumu. Kā norādīja pagaidu noregulējuma tiesnesis, Komisijas veiktā Civildienesta noteikumu 42.c panta piemērošana apstrīdētajā lēmumā ir pielīdzināma “automātiskai pensionēšanās procedūrai dienesta interesēs” pretēji ieinteresētās personas gribai (rikojums, 2017. gada 18. maijs, RW/Komisija, T-170/17 R, nav publicēts, EU:T:2017:351, 61. punkts).
- 64 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Civildienesta noteikumu 42.c panta novietošana to III sadaļas 2. nodaļā neatbilst iepriekš minētajam Komisijas pieņemumam un katrā ziņā neatceļ šī sprieduma 59. punktā minēto secinājumu.

Par teleoloģisko interpretāciju

- 65 Komisija norāda, ka Civildienesta noteikumu 42.c panta *ratio legis* ir optimizēt iestāžu cilvēkresursu pārvaldību. Šāda tiesību norma sniedzot zināmu elastību tāda personāla pārvaldībā, kuri tuvojas pensionēšanās vecumam vai jau to ir sasnieguši, piedāvājot attiecīgajām personām saprātīgu pabalstu. Komisija uzskata, ka Savienības likumdevējs nav vēlējis ierobežot teksta piemērošanas jomu tikai ar ierēdņiem, kuri nav sasnieguši pensionēšanās vecumu. Vēlamā optimizācija nozīmējot ļoti lielu rīcības brīvību, īpaši tādēļ, ka, pirmkārt, tā notiek, ievērojot attiecīgā ierēdņa intereses, un, otrkārt, pasākums prioritāri ir vērstis attiecībā uz ierēdņiem, kuriem tuvojas pensionēšanās vecums. Būtu paradoksāli, ja pasākums nebūtu piemērojams ierēdņiem, kuri jau ir sasnieguši pensionēšanās vecumu. Komisija tādējādi norāda, ka prasītāja atbalstītā šaurā interpretācija liedz Civildienesta noteikumu 42.c pantā paredzētajam pasākumam daļu tā efektivitātes un tā jēgas.
- 66 Protams, kā Komisija pamatoti norāda, atsaucoties uz Regulas Nr. 1023/2013 7. apsvērumu, Civildienesta noteikumu 42.c panta mērķis galu galā esot optimizēt iestāžu cilvēkresursu pārvaldību. Tomēr, kā to turklāt norāda pati Komisija, Savienības likumdevējs ir nodrošinājis, lai atvaļinājuma noteikšana dienesta interesēs, izmantojot Komisijas lietotos vārdus, “pienācīgi aizsargātu attiecīgo ierēdņu tiesības”.
- 67 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Civildienesta noteikumu 42.c panta septītajā daļā ir paredzēts, ka ierēdnis, kuram noteikts atvaļinājums dienesta interesēs, saņem pabalstu, ko aprēķina saskaņā ar Civildienesta noteikumu IV pielikumu. No šī pielikuma vienīgā panta pirmās daļas, to lasot Civildienesta noteikumu 42.c panta gaismā, izriet, ka šis mēneša pabalsts pirmajos trīs pasākuma piemērošanas mēnešos atbilst attiecīgā ierēdņa pamatalgai. No ceturtā līdz sestajam mēnesim tas ir 85 % no pamatalgas un vēlāk, līdz pat pensijā došanās laikam, tas ir 70 % no pamatalgas.

- 68 Saistībā ar Savienības likumdevēja paredzēto tiesību normu, ar kuru tiek mikstinātas atvaļinājuma noteikšanas dienesta interesēs neērtības attiecīgajiem ierēdņiem, jānorāda arī uz Civildienesta noteikumu 42.c panta astoto daļu, kurā būtībā attiecīgajam ierēdnim tiek atļauts turpināt veikt pensiju iemaksas atvaļinājuma dienesta interesēs laikposmā, lai palielinātu pensijas apmēru, kuru viņš saņems, dodoties pensijā.
- 69 Jākonstatē, ka, ja tiktu atļauts, ka Civildienesta noteikumu 42.c pants tiek piemērots ierēdnim, kurš ir sasniedzis “pensionēšanās vecumu”, un tādējādi tā automātiskā pensionēšanās sakristu ar viņa atvaļinājuma noteikšanu dienesta interesēs, minētais ierēdnis negūtu nekādas priekšrocības no Civildienesta noteikumu 42.c panta septītajā un astotajā daļā paredzētajiem noteikumiem, jo atvaļinājuma dienesta interesēs ilgums būtu nulle. Šādos apstākļos tiktu traucēts līdzsvars, kuru Savienības likumdevējs ir centies panākt, pieņemot Civildienesta noteikumu 42.c pantu, starp apsvērumiem saistībā ar optimizētu iestāžu cilvēkresursu pārvaldību un apsvērumiem saistībā ar pienācīgu attiecīgo ierēdņu interešu aizsardzību, kaitējot šiem pēdējiem minētajiem apsvērumiem.
- 70 Turklāt ir arī jākonstatē, ka gadījumā, ja automātiskā pensionēšanās notiktu vienlaicīgi ar atvaļinājuma noteikšanu dienesta interesēs, iecelējinstiūcijas rīcībā nebūtu Civildienesta noteikumu 42.c panta ceturtajā daļā, lai arī tikai “izņēmuma gadījumos”, piedāvātās iespējas pārtraukt atvaļinājumu dienesta interesēs un atjaunot ierēdni amatā. No tā izriet, ka iepriekš minētā hipotēze slikti saskan ar šo tiesību normu, ciktāl, pirmkārt, tās rezultātā iestādēm, tām atņemot jebkādu rīcības brīvību, tiktu automātiski liegts personāla pārvaldības rīks, kas veido iespēju atjaunot attiecīgo ierēdni dienestā, un, otrkārt, tā liegtu minētajam ierēdnim šādas atjaunošanas iespēju.
- 71 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, jākonstatē, ka Civildienesta noteikumu 42.c panta teleoloģiskā interpretācija neapstiprina Komisijas pieņemumu, turpretī apstiprina šī sprieduma 59. punktā ietverto secinājumu.
- 72 Tādējādi, interpretējot Civildienesta noteikumu 42.c pantu, jāsecina, ka šo tiesību normu nevar piemērot ierēdņiem, kuri, tāpat kā prasītājs, ir sasnieguši “pensionēšanās vecumu” tās izpratnē. No tā izriet, ka Komisija, pieņemot apstrīdēto lēmumu, balstoties uz šo tiesību normu, ir pārkāpusi minētās tiesību normas piemērošanas jomu, un tādējādi apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, nepastāvot nepieciešamībai izvērtēt pamatu saistībā ar Civildienesta noteikumu 47. un 52. panta pārkāpumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 73 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 74 Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus atbilstoši prasītāja prasījumiem, tostarp tiesāšanās izdevumus saistībā ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

nospiež:

- 1) **Atcelt Eiropas Komisijas 2017. gada 2. marta lēmumu, ar kuru RW ir noteikts atvaļinājums dienesta interesēs un vienlaicīgi – automātiska pensionēšanās.**
- 2) **Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina RW tiesāšanās izdevumus, tostarp tiesāšanās izdevumus saistībā ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.**

Prek

Buttigieg

Berke

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 8. maijā.

[Paraksti]